

**«Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің денсаулық сақтау басқармасы»
коммуналдық мемлекеттік мекемесінің «Облыстық қан орталығы»
шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік
кәсіпорнының қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау
нәтижелері бойынша талдамалық анықтама**

Петропавл қаласы

2025 жылғы «28» сәуір

«Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының 2022 - 2026 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2022 жылғы 02 ақпандағы № 802 Жарлығының негізінде, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабы 5-тармағының Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына сәйкес, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген «Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің денсаулық сақтау басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің «Облыстық қан орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорнының (бұдан әрі - Кәсіпорын) қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді.

Негізі - кәсіпорын директорының 2025 жылғы 28 ақпандағы № 133 бұйрығы.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу кезеңі - 2024 жылғы 01 наурыз - 2025 жылғы 28 ақпан аралығы.

Кәсіпорынның директоры - Сабыржан Абдрахманович Таукелов 2011 жылғы 10 қаңтарда атқаратын қызметіне тағайындалды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау мынадай бағыттар бойынша жүргізілді:

1. Кәсіпорынның қызметін қозғайтын қолданыстағы құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

2. Кәсіпорынның ұйымдастыру-басқару қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерді анықтау:

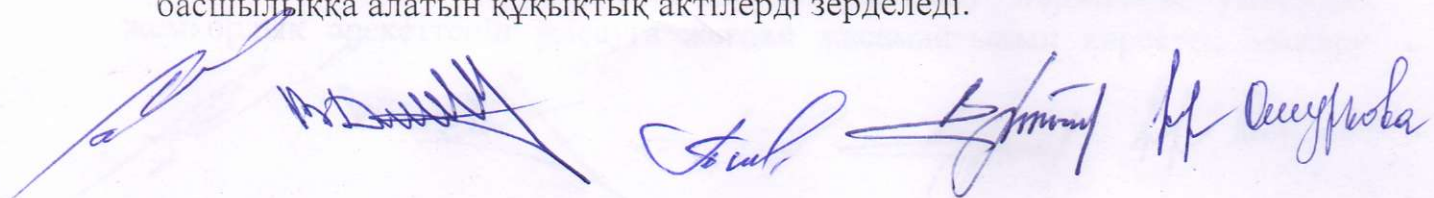
- персоналды басқару, оның ішінде тәртіптік практика және жазаны алып тастау;

- тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі шеңберінде медициналық бұйымдар мен медициналық техниканы мемлекеттік сатып алу;

- донорларға анықтамалар беру,

- сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшыраған лауазымдарды анықтау.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жөніндегі жұмыс тобы нормативтік-құқықтық актілерді және Кәсіпорын өз қызметінде басшылыққа алатын құқықтық актілерді зерделеді.



Кәсіпорынның osk.sko.kz ресми сайтында өзектендірілген қызметкерлердің мінез-құлқының сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты, қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзу фактілері немесе ықтимал бұзушылықтары туралы хабардар ету тәртібі, мүдделер қақтығысын анықтау және реттеу Саясаты, корпоративтік этика және мінез-құлық кодексі, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі Нұсқаулық, кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты орналастырылған, олар жеке салада жұмыс істейтін адамдарда сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлықты қалыптастыруға арналған қоғамдық қатынастар, сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне төзбеушілік ахуалына қол жеткізу, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың теріс салдарларының алдын алу үшін қол жеткізу.

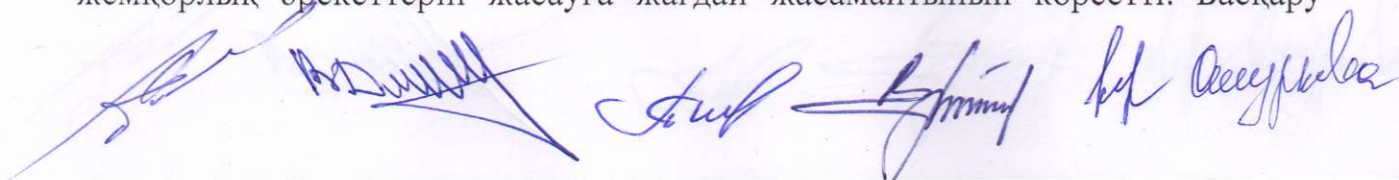
Бірінші бағыт бойынша салалық заңнамаға талдау жүргізілді: Кәсіпорын денсаулық сақтау саласындағы шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік кәсіпорынның ұйымдық-құқықтық нысанындағы заңды тұлға болып табылады және қан қызметі мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымдарына әдістемелік, консультациялық және практикалық көмек көрсетеді.

Кәсіпорын өз қызметінде Қазақстан Республикасының Конституциясын, «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексін (бұдан әрі - Денсаулық туралы кодекс), Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексін, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңдарын, «Мемлекеттік мүлік туралы», «Мемлекеттік сатып алу туралы», «Дәрілік заттарды сатып алуды ұйымдастыру және өткізу қағидаларын бекіту туралы», «Тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі шеңберінде, тергеу изоляторлары мен қылмыстық-атқару (пенитенциарлық) жүйесінің мекемелерінде ұсталатын адамдар үшін медициналық көмектің қосымша көлемін бюджет қаражаты есебінен және (немесе) міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесінде дәрілік заттарды, медициналық бұйымдарды және арнайы емдік өнімдерді сатып алу, фармацевтикалық көрсетілетін қызметтерді сатып алуды ұйымдастыру және өткізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 110 бұйрығын, Кәсіпорын Жарғысын, сондай-ақ ішкі нормативтік құжаттарын басшылыққа алады.

Кәсіпорынның заңгері тұрақты негізде Кәсіпорынның және оның құрылымдық бөлімшелерінің жұмысында басшылыққа алынатын нормативтік-құқықтық актілерді өзектілендіруді жүргізеді.

Нормативтік құқықтық актілерді жұмыста уақтылы және тиісінше қолдану мақсатында жаңадан шығарылған, өзгертілген және күші жойылған актілер туралы ақпарат Кәсіпорынның мүдделі қызметкерлерінің назарына жеткізіледі.

Салалық заңнаманы талдау құқық қолдану нормалары сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасауға жағдай жасамайтынын көрсетті. Басқару



шешімдерін әзірлеу және қабылдау процесі азаматтардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғамайды.

Осылайша, Кәсіпорынның негізгі қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін, сыбайлас жемқорлық тәуекелдер мен әкімшілік кедергілер туғызатын дискрециялық өкілеттіктер мен нормалар, нормативтік құқықтық актілерді өз бетінше түсіндіруге мүмкіндік туғызатын құқықтық олқылықтар анықталмаған.

Екінші бағыт бойынша

Персоналды басқару, оның ішінде тәртіптік практика және жазаны алу:

Штаттық кестеге сәйкес Кәсіпорында 123,00 ставка бекітілген, оның ішінде 15,25 - дәрігерлер, 36,50 - орта медициналық персонал, 15,00 - кіші медициналық персонал, 11,50 - өзге де медициналық персонал, 44,75 - әкімшілік-шаруашылық персонал.

Ішкі талдаумен қамтылған қызметкерлер атқаратын лауазымына қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес келеді.

Персоналды басқару және заң қызметі бөлімінің мамандары тұрақты негізде маман сертификаттарының болуына және клиникалық практикаға жіберілуіне мониторинг жүргізеді.

Медициналық персонал уақтылы маманды сертификаттаудан өтеді және клиникалық практикаға қол жеткізеді.

Көрсетілген сертификаттың болмауына байланысты еңбек қызметінен шеттетуге анықталмаған.

2024 жылғы 01 наурыз - 2025 жылғы 28 ақпан аралығындағы кезеңде теріс себептер бойынша жұмыстан шығарылғандар жоқ.

Бұрын сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасаған адамдарды жұмысқа қабылдау фактілері анықталмаған. Талданып отырған кезеңде кәсіпорын қызметкерлерін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін тарту фактілері жоқ.

Мүдделер қақтығысының болуы, жақын туыстары атқаратын лауазымға тікелей бағынысты бос лауазымдарға орналасу кезінде аффилиирлену фактілері анықталған жоқ.

Талданып отырған кезеңде тәртіптік жауапкершілікке Кәсіпорынның үш қызметкері тартылды. Мерзімінен бұрын алып тастау болған жоқ.

Алайда, Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде тәртіптік жазаны мерзімінен бұрын алып тастау көзделген, атап айтқанда кодекстің 66-бабының 5-тармағында жұмыс берушінің тәртіптік жазаны мерзімінен бұрын алып тастау құқығы көзделген, бұл ретте мерзімінен бұрын алып тастауға шектеу жоқ.

Заң нормасындағы бұл олқылықтар тәртіптік жазаларды ресми түрде қолдануға және оларды мерзімінен бұрын негізсіз алып тастауға әкелуі мүмкін, мысалы, қандай да бір мерекенің басталуына байланысты қызметкерлерді сыйлықақы беру кезеңінде.



Сыбайлас жемқорлық тәуекелі: жұмыс беруші тәртіптік жазаны мерзімінен бұрын алып тастау немесе алып тастамау туралы шешім қабылдаған кезде таңдаулы құқық қолдану қатері.

Ұсыным: уәкілетті органға тәртіптік жазаны алып тастау үшін ұсынылатын ең аз мерзімді белгілеу туралы ұсыныс енгізу.

Тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі шеңберінде медициналық бұйымдар мен медициналық техниканы мемлекеттік сатып алу, сатып алу:

Мемлекеттік сатып алу бекітілген жоспарға сәйкес веб-портал арқылы бәсекелестік тәсілдермен жүргізіледі. Мемлекеттік сатып алу жоспарында көрсетілетін «Мемлекеттік сатып алу туралы» ҚР Заңына сәйкес жүзеге асыру тәсілін таңдау. Өткізілген және өткізілетін мемлекеттік сатып алу туралы барлық ақпарат мемлекеттік сатып алу веб-порталында қолжетімді және ашық. Мемлекеттік сатып алуды өткізу мерзімдері сақталады, тауарларды жеткізу, жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету үшін көзделген мерзімдер «Мемлекеттік сатып алу туралы» ҚР Заңының талаптарына сәйкес келеді. Әлеуетті өнім берушілер шеңберін шектеу көзделмеген, ақша қаражатын оңтайлы және тиімді жұмсау қағидаттары сақталады.

Тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде аффилиирлену, сондай-ақ бағаны негізсіз көтеру фактілері анықталмаған.

«СҚО әкімдігінің ДСБ» КММ «Облыстық қан орталығы» ШЖҚ КМК мемлекеттік сатып алу платформасында «Тапсырыс беруші» және «Жеткізуші» рөлінде тіркелген.

2024 жылғы 01 наурыздан 2025 жылғы 28 ақпанға дейінгі кезеңде 189 сатып алу жүргізілді және 189 шарт жасалды, оның ішінде:

Негіздемелік келісімді пайдалана отырып, конкурстың екінші кезеңі - 3 шарт,

Ашық конкурс - 1 шарт,

Баға ұсыныстарын сұрату - 76 шарт,

Өткізілмеген сатып алулар бойынша бір көзден - 70 шарт,

Бір көзден тікелей шарт жасасу жолымен - 12 шарт,

Аукцион (2022 жылдан бастап) - 1 шарт,

Электрондық дүкен - 23 шарт,

Балдық-рейтингтік жүйені пайдаланатын конкурс - 2 шарт,

Біліктілікті алдын ала іріктеумен конкурс - 1 шарт.

Шарттардың орындалуын мемлекеттік сатып алу туралы жасалған шарттарда жазылған мерзімдерге сәйкес жауапты тұлғалар қатаң бақылайды.

Жасалған шарттардың талаптары бұзылған жағдайда Кәсіпорын сот-талап-арыз жұмысын жүргізеді.

Талданатын кезеңде 7 Өнім беруші Мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізіліміне енгізілді.



Тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі шеңберінде медициналық бұйымдар мен медициналық техниканы сатып алу «Тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі шеңберінде, тергеу изоляторлары мен қылмыстық-атқару (пенитенциарлық) жүйесінің мекемелерінде ұсталатын адамдар үшін медициналық көмектің қосымша көлемін бюджет қаражаты есебінен және (немесе) міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесінде дәрілік заттарды, медициналық бұйымдарды және арнайы емдік өнімдерді сатып алу, фармацевтикалық көрсетілетін қызметтерді сатып алуды ұйымдастыру және өткізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 110 бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады.

Талданып отырған кезеңде 16 сатып алу жүргізілді және 28 шарт жасалды, оның ішінде:

Тендер - 6 шарт,

Баға ұсыныстарын сұрату - 22 шарт.

Шарттардың орындалуын жауапты тұлғалар жасалған сатып алу шарттарында жазылған мерзімдерге сәйкес қатаң бақылайды.

Медициналық бұйымдар мен медициналық техниканы сатып алуды жүзеге асыру кезінде аффилиирлену, сондай-ақ бағаны негізсіз көтеру фактілері анықталған жоқ. Сатып алу Қағидаларда көзделген қағидаттар сақталған жағдайда жүргізіледі.

Донорларға анықтамалар беру:

Кәсіпорынның негізгі қызметі қан мен оның компоненттерін дайындау болып табылады.

«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Кодексінің 208-бабына сәйкес: «Қызметкер қанды және (немесе) оның компоненттерін медициналық тексеру және донациялау кезінде жұмыс күндері орташа жалақысы сақтала отырып, жұмыстан босатылады». Қанды және (немесе) оның компоненттерін өтеусіз негізде донациялауды жүзеге асырған донорға жыл сайынғы еңбек демалысына қосылуы мүмкін орташа жалақысы сақтала отырып, қосымша бір күн демалыс беріледі. Осы кепілдіктер донация сәтінен бастап бір жыл бойы жарамды».

Аталған баптың негізінде донорларға донация жасалғаннан кейін Кәсіпорын жұмыс берушіге көрсету үшін анықтама береді.

2024 жылғы 01 наурыздан 2025 жылғы 28 ақпанға дейінгі кезеңде 7576 донация өткізілді, донорларға 7576 анықтама берілді.

Донорға анықтаманы Кәсіпорынның бухгалтер-кассирі «InfoDonor Pro» жүйесі арқылы береді.

Донация жүргізбей анықтама берілген жоқ.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі: осы анықтаманы берген тұлғаның мүліктік немесе мүліктік емес игіліктерді алу мақсатында донация жүргізбей донор анықтамасын беруі.



Ұсыным: донорларға анықтамалар беруді бақылауды күшейту, комплаенс-офицерге нәтижелерін ұсына отырып, ай сайын анықтамалар беру мониторингін жүргізу үшін жауапты тұлға тағайындау.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшыраған лауазымдарды анықтау:

Жүргізілген талдау келесі лауазымдардың сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшырағанын көрсетті:

1. Кәсіпорын директоры басқарушылық өкілеттігі бола тұра, Кәсіпорын қызметкерлеріне таңдаулы құқық қолдану тәуекеліне ұшырайды, бұл белгілі бір адамдарға қатысты қамқорлыққа не жол беруге әкеп соғуы мүмкін.

2. Бухгалтер-кассирдің мүліктік немесе мүліктік емес игіліктерді алу мақсатында донация жүргізбей донорларға анықтама беру мүмкіндігі бар.

Жалпы ұсыныстар:

1. Комплаенс-офицер тәртіптік жазаны алып тастау үшін ұсынылатын ең аз мерзімді белгілеу туралы ұсыныс дайындап, уәкілетті органға жіберсін.

2. Персоналды басқару және заң қызметі бөлімінің басшысы ай сайын есепті айдан кейінгі айдың 5 күнінен кешіктірмей Кәсіпорынның комплаенс-офицеріне мониторинг нәтижелерін ұсына отырып, донорларға анықтамалар беруге жауапты адамды тағайындау туралы жобаны дайындасын.

3. Комплаенс-офицерге сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын және сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшырайтын лауазымдар тізбесін дайындау.

«Облыстық қан орталығы» ШЖҚ КМК
директоры



С.Таукелов

Келісілді:

В.В.Дигтяр

Т.И. Ширина

К.А.Ошуркова

С.П.Тимофеев

А.А.Глушенко